

هیچ تضمینی نیست که پس از احیای برجام کابوس دوران ترامپ تکرار نشود؛ دلهره فردای یک توافق

محبوبه ولی

فردای توافق در وین دلهره آور است؛ دلهره آور است که بالغو بیش از هزار تحریم علیه ایران، نفتکش ها نفت را بار کنند و دوباره میلیون میلیون بشکه نفت بفروشند، کابوس هر روز به بالا رفتن قیمت دلار و طلا و مسکن تمام شود، تحریم بانک‌ها خاتمه پیدا کند، اقتصاد نیمچه رونقی بگیرد، مرگ و میر بیماران از نبود دارو متوقف شود و چشمان هر چند کم‌سوما به هر حال به جمال یک ثبات و آرامش نسبی روشن شود، ناگهان برجام دوباره دل آمریکا را بزنده با یک چرخش قلم در واشنگتن، نفتکش‌ها به مقصد نرسیده، وسط دریا و اقیانوس بمانند و پول همان نفتی هم که فروخته‌اند، بلوکه شود، بانک‌های دنیا دوباره در های تجارت و مبادله را به روی بانک‌های ایرانی ببندند، سرمایه‌ها و سرمایه‌گذاران فرار را به قرار ترجیح دهند، هراس دلار دوباره به جان بازار بیفتد، کودکان پروانه‌ای باز هم در حسرت باندهای درمانی بمانند و داروهایشان سر از بازار سیاه در آورده؛ دلهره آور است و بدتر اینکه گویا هیچ «تضمینی» برای نیامدن این دلهره نیست!

حکایت آن سبوشکست و...
با پایان انتخابات ریاست جمهوری در

ایران و مشخص شدن رئیس دولت بعدی، احیای برجام در وین آماده می‌شوند. آمریکا برای آغاز دوباره این مذاکرات اعلام آمادگی کرده و انتظار که نماینده روس‌ها می‌گوید احتمالاً دور هفتم مذاکرات وین حداکثر تا چهارم جولای، یعنی یکشنبه هفته آینده، ۱۳ تیرماه و چه بسا زودتر از سر گرفته خواهد شد؛ اما با «چالش تضمین».

مشخص نیست این توافق بالاخره چه زمانی حاصل شود و مذاکرات نفسگیر بر سر جزئیات آن و اینکه دو طرف چه اقداماتی را باید انجام دهند، ممکن است حتی به دولت بعدی بکشد اما نکته اساسی این است که پس از این همه گفت‌وگو و رفت‌وآمد تلاش دیپلماتیک و نهایتاً رسیدن به آرزوی احیای برجام، هیچ تضمینی نیست که دوباره حکایت «آن سبوشکست و آن پیمانه ریخت» نشویم و مهمتر اینکه آمریکا صراحتاً همین نبودن تضمین را تاکیدی کند. دولت و مذاکره کنندگان ایرانی در وین در پاسخ به هراس از تکرار تجربه تلخ خروج ترامپ از برجام، دلگرمی می‌دهند که این بار از آمریکا تضمین‌های لازم را خواهند گرفت.

ایران به دنبال تعهد مکتوب
عباس عراقچی، یکشنبه گذشته در

آخرین روز برگزاری نشست دور ششم مذاکرات وین، گفت که یکی از مباحث اصلی در آن نشست، «ایجاد اطمینان نسبت به عدم تکرار اقدام آمریکا در ترک برجام» بوده است.

او با بیان اینکه ما باید یک «توافق خوب» داشته باشیم، بر رفع نگرانی‌های ایران تأکید و تصریح کرده بود: «امریکا باید به جمهوری اسلامی ایران اطمینان بدهد که آنچه در گذشته اتفاق افتاد، در آینده تکرار نخواهد شد؛ مادر این زمینه به تضمین نیازمندیم».

محمود واعظی، مسئول دفتر رئیس جمهوری نیز روز چهارشنبه در حاشیه جلسه هیأت دولت، ضمن بیان اینکه در وین توافق شده هزار و چهل تحریم دوره ترامپ لغو نشود، اضافه کرده بود که عراقچی و تیم او در حال بررسی ساز و کارهایی هستند که شرایط تکرار ترامپ تکرار نشود.

ظاهراً یکی از این ساز و کارها گرفتن تضمین کتبی است؛ بدین معنی که آمریکا یک تعهد مکتوب بدهد که هیچ دولت آینده‌ای در این کشور نتواند مانند دولت دونالد ترامپ از توافق هسته‌ای خارج شود.

تضمینی وجود ندارد؛
ایران هم این را می‌داند
دولت آمریکا اما وجود چنین ساز

در باره کشوری صحبت می‌کنیم که دولت دونالد ترامپ در آن محکم‌ترین معاهدات بین‌المللی نیز خارج شد بدون اینکه پاسخگویی نهادی باشد یا هزینه‌ای بابت این خروج پرداخت کند

و کاری را از بیخ و بن تکذیب و تکلیف را روشن کرده است: «هیچ تضمین و تعهدی نیست»

روزنامه نیویورک تایمز هفته گذشته با اشاره به همین موضوع از قول یک مقام آمریکایی نوشته بود: «برجام یک توافق است و یک پیمان به شمار نمی‌آید زیرا آقای بایدن همچون اوپاما هرگز نمی‌تواند موافقت دو سوم مجلس سنای آمریکا را برجام) داشته باشد. بنابراین برجام می‌تواند یک توافقنامه اجرایی باشد و هر رئیس جمهور دیگری در آینده، همانند ترامپ می‌تواند آن را کنار بگذارد.»

پنج‌شنبه شب هم لارنس نورمن، خبرنگار آل استریپت ژورنال به نقل از یک مقام آمریکایی دیگر همین موضع را تکرار کرد. نورمن در توییتهایی از قول این مقام آمریکایی که نامش فاش نشده، در مورد

پافشاری تهران برای گرفتن تضمین نوشت: «چیزی تحت عنوان تضمین در اینجا وجود ندارد، ما این را می‌دانیم و ایران هم می‌داند. بهترین تضمین این است که به برجام بازگردیم و آن را صادقانه اجرا کنیم»

حتی روس‌ها نیز تلویحاً از عدم امکان گرفتن تضمین حرف می‌زنند. سرگئی لولیانوف، نماینده روسیه در سازمان‌های بین‌المللی مستقر در وین و البته نماینده این کشور در مذاکرات وین، پنج‌شنبه در تویترش نوشت: «بسیاری از دنبال‌کنندگانم از من می‌پرسند آیا ضمانتی وجود دارد که در صورت احیای برجام، آمریکا مجدداً از آن خارج نمی‌شود؟»

اولیانوف در ادامه و در پاسخ به این سوال دنبال‌کنندگان، می‌افزاید: «به نظر من بهترین ضمانت، تجارب بسیار منفی گذشته است اگر آمریکا اشتباهات گذشته را تکرار کند ایران ممکن است تصمیم بگیرد با اقداماتی شدیدتر از قبل جبران کند. هیچ‌کس این را دوست ندارد.»

در باره کشوری صحبت می‌کنیم که دولت دونالد ترامپ در آن محکم‌ترین معاهدات بین‌المللی نیز خارج شد بدون اینکه پاسخگویی نهادی باشد یا هزینه‌ای بابت این خروج پرداخت کند

این توثیق اولیانوف یعنی تأیید تلویحی اینکه «تضمینی» وجود ندارد؛ ممکن است آمریکا دوباره از برجام خارج شود و ایران تنها کاری که می‌تواند بکند، همان است که در دوران ترامپ انجام داد؛ یعنی کاهش گام به گام تعهداتش یا در نهایت خروج از برجام و توسعه بی‌قید و شرط برنامه هسته‌ای اش که البته با مزاحمت‌های مکرر اسرائیل دست و پنجه نرم می‌کند و علاجی هم برای اقتصاد و سیاست خارجی نخواهد بود.

نکته قابل تأمل در اما این است که اگر ایران موفق به گرفتن تعهد و ضمانت کتبی از دولت بایدن شده، یا دلهره تکرار تجربه دوران ترامپ، کم‌رنگ خواهد شد؛ متأسفانه به نگاهی حقوقی به ماجرا باید گفت که پاسخ این سوال «منفی» است چرا که اساساً حقوق بین‌الملل ضمانت اجرایی چندانی ندارد؛ به ویژه اگر دعوا میان دو دولتی باشد که در موازنه قدرت هم‌تراز یکدیگر نیستند؛ یکی در شاخ قدرت است و دیگری در بند تحریم. همین الان هم آمریکا بدون هیچ توجیه حقوقی و صرفاً به واسطه قدرت،

لارنس نورمن در توییتهایی از قول مقام آمریکایی در مورد پافشاری تهران برای گرفتن تضمین از دولت آمریکا بابت عدم خروج دوباره از برجام، نوشت: چیزی تحت عنوان تضمین در اینجا وجود ندارد؛ ما این را می‌دانیم و ایران هم می‌داند

نفتکش‌های ایرانی را روی آب‌مصادر می‌کنند و نفت آن را می‌فروشند؛ یک نمونه‌اش کمتر از یک ماه پیش در خرداد بود که رسانه‌های خارجی خبر دادند آمریکا حدود دو میلیون بشکه نفت ایران را بعد از توقیف به قیمت هر بشکه ۵۵ دلار فروخت تا ۱۱۰ میلیون دلار را به صندوق حمایت از قربانیان تروریسم واریز کند!

از سوی دیگر این دست از موضوعات معمولاً وضعیت حقوقی روشنی ندارند و هر یک از طرفین قرائت خاص خود را از آن ارائه می‌دهد؛ کمالاتی که برخی برجام را یک معاهده بین‌المللی و الزام‌آور تلقی و بعضی دیگر آن را صرفاً یک توافق سیاسی میان ایران و پنج به علاوه یک تعریف می‌کنند که لزوماً الزام‌آور نیست.

در مورد آن تعهد مکتوب فرضی نیز همین اختلافات به وضوح قابل‌بروز است و فقط دعوای حقوقی - سیاسی در دادگاه‌های بین‌المللی به عنوان چاشنی به آن افزوده خواهند شد. گذشته از تمام اینها باید به یاد آوریم در باره درباره کشوری صحبت می‌کنیم که دولت دونالد ترامپ در آن از محکم‌ترین معاهدات بین‌المللی نیز خارج شد بدون اینکه پاسخگویی نهادی باشد یا هزینه‌ای بابت این خروج پرداخت کند و مهمتر آنکه ترامپ‌ها باز هم می‌توانند در آن به قدرت برسند.

با این تفاسیر در وضعیتی به سر می‌بریم که نه راه پیش است نه راه پس؛ برجام را احیاء نکنیم در این دور تسلسل تورم و اقتصاد کم‌رنگ‌شده و انزوای سیاسی دست و پا خواهیم زد و احیایش هم کنیم، دلهره فردای احیاء با ما خواهد بود.

روی موج کوتاه

صفار هرندی:

«خیر» رئیس در مورد دیدار با بایدن، خیر مطلق نبود

به گزارش «انتخاب»، محمدحسین صفار هرندی، فعال سیاسی اصولگرا درباره پاسخ «خیر» ابراهیم رئیسی درباره دیدار با جو بایدن، در شبکه چهار سیما گفت که آن «خیر» مطلق نبوده است. وی توضیح داد: نظر من این است و نظر برخی دوستان هم این است که «خیر» محکم و بدون تأمل آقای رئیسی، پاسخی به آن No بود که آقای بایدن گفت. صفار هرندی تأکید کرد: ما نظرمان این است که تعامل گسترده باید بکنیم.

پاریس:

منتظر اقدام نهایی ایران برای احیای برجام هستیم

ژان ایولودریان، وزیر خارجه فرانسه در کنفرانس خبری مشترک با هم‌تای آمریکایی خود بدون اشاره به تعهدات برجام‌ده طرف‌های غربی در خصوص برجام، عنوان داشت که منتظر اقدامات ایران برای احیای توافق سال ۲۰۱۵ است. وی بعد از دیدار با آنتونی بلینکن گفت: انتظار داریم که مقامات ایرانی آخرین تصمیمات که مارا قادر سازد به اجرای کامل برجام برگردیم اتخاذ کنند.

سازمان ملل خواستار لغو تحریم‌های ایران شد

آنتونیو گوتروش، دبیر کل سازمان ملل متحد در یازدهمین گزارش خود در مورد اجرای قطعنامه ۲۲۳۱ شورای امنیت، بازگشت آمریکا به برجام را اقدامی مناسب دانست و از واشنگتن خواست تحریم‌ها علیه ایران را لغو و معافیت‌ها در رابطه با تجارت نفت با جمهوری اسلامی ایران و پروژه‌های منع گسترش سلاح‌های هسته‌ای در چارچوب برجام را تمدید کند. گوتروش در گزارش خود به نصب سناتور فیوژیوهای جدید، افزایش سطح غنی‌سازی به ۶۰ درصد در ایران، فعالیت‌های بازدارندگی ایران و پرتاب ماهواره با همکاری روسیه نیز اشاره کرده است.

قاضی زاده‌هاشمی:

کشور برای حداقل ۱۰ سال به یکدست شدن قوا نیاز داشت

سیدامیرحسین قاضی‌زاده‌هاشمی، کاندیدای انتخابات ریاست جمهوری با بیان اینکه کشور برای حداقل ده سال به کنار گذاشتن دعوای یکدست شدن قوا نیاز داشت، گفت: مردم معمولاً مجلس و دولت را به نوعی انتخاب می‌کردند که این تمرکز اتفاق نیفتد؛ اما این بار که این اتفاق رخ داده به نظر من با هوشمندی بوده به این علت که کشور یک سرعتی پیدا کند. وی افزود: بعد از طی این دوره نهاد‌های دموکراتیک که حضور دارند و فعالیت می‌کنند یا جریانات سیاسی خود را احیاء می‌کنند و باز می‌توانند به قدرت برگردند.

علم الهدی:

رئیس از قشر متوسط به پایین است

حجت‌الاسلام سید احمد علم‌الهدی، امام جمعه مشهد در خطبه‌های نماز جمعه در حرم امام رضا (ع) گفت: دوام موجب امیدواری مردم به دولت آینده است؛ اول این که رئیس جمهوری از خودشان و از قشر متوسط به پایین جامعه است و دوم مدنظر داشتن انگیزه خدایی توسط ایشان است. وی افزود: رئیس جمهوری منتخب یک طلبه است که با انگیزه خدمت و نوکری امام زمان (ع) بزرگ شده و امیدش به خداست و انگیزه جهادی هم دارد. علم‌الهدی همچنین اظهار کرد: پیش‌بینی می‌شود ۱۱ درصد از واجدان شرایط به علت ابتلا به کرونا و یا از وحشت آن در این انتخابات شرکت نکنند.

ادعای نفتالی بنت درباره خرابکاری هسته‌ای در ایران

نفتالی بنت، نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی و بنی‌گانتس، وزیر دفاع این رژیم در جریان سخنرانی خود در یک مراسم نظامی اعتراف و ادعا کردند که این رژیم در خرابکاری‌های هسته‌ای در ایران نقش داشته است. به گزارش «ایمز او اسرائیل»، بنت در پایگاه هوایی هاتزوریم گفت: دشمنان ما باید بدانند که ما برای اقدام تردید نخواهیم کرد. وی با اشاره به نقش رژیم صهیونیستی در بمباران تنها نیروگاه اتمی عراق که حدود ۴۰ سال پیش اتفاق افتاد، افزود: نخست‌وزیران اسرائیل همیشه دفاع در مقابل «تهدیدهای وجودی» را وظیفه خود می‌دانستند. آن زمان عراق بود و اکنون ایران است.

هوانوردی غیرنظامی متضرر اصلی خواهد بود. او در عین حال گفته است: چنانچه می‌بینیم کاتادایی‌ها هم به این نکته صحنه گذاشته‌اند که شلیک به این هواپیما عمدی نبوده است. بهاروند درباره تهدید ترودومبنی برار جاع این پرونده به دیوان بین‌المللی دادگستری، اظهار

بن بست تهران - اتاوا بر سر «هواپیمای اوکراینی»

با گذشت ۱۷ ماه که کماکان ادامه دارد؛

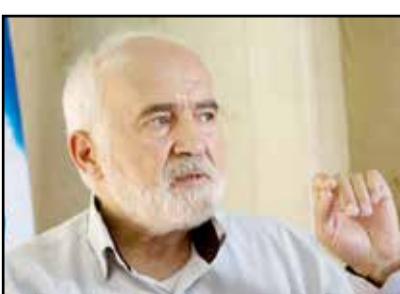
با گذشت بیش از ۱۷ ماه از سانحه هواپیمای اوکراینی اختلافات کانادا و ایران بر سر این موضوع کماکان ادامه دارد و به بن‌بست رسیده است. جاستین ترودو، نخست‌وزیر کانادا پنج‌شنبه در صفحه توییترش نوشت: خانواده و عزیزان قربانیان پرواز PS۷۵۲ لیاقت دریافت پاسخ دارند و ما از تمام تدابیر لازم برای اجرای عدالت استفاده خواهیم کرد.

او در ادامه با ادعای اینکه مقامات نظامی ایران مسئول حادثه برای هواپیمای اوکراینی هستند، در توییتهای دیگری عنوان کرد: ایران باید پاسخی به عزیزان قربانیان و جهان ارائه دهد. کانادا تلاش می‌کند به طور کامل برای اسقاط کردن هواپیما و

آسیبی که ایران به خانواده‌ها و قربانیان زده تاوان بگیرد و خواهان جوابگویی کامل در بسترهای بین‌المللی است.

همزمان دولت کانادا با انتشار نتایج هشت ماه تحقیقات مستقل درباره سقوط هواپیمای اوکراینی، از فقدان شواهد مبنی بر تعدی بودن این حادثه خبر داد. گزارش تیم جرم‌شناسی کانادا تأکید کرد: «به رغم آنکه شواهدی مبنی بر تعدی بودن حادثه وجود ندارد، مسئولیت فوت ۱۷۶ سرنشین هواپیما از ایران ساقط نمی‌شود.» در بخشی از این گزارش آمده است: «با توجه به مجموع اطلاعات موجود، تیم جرم شناسی به این نتیجه رسید که مجموعه‌ای از

اعمال و غفلت‌های مقامات نظامی و غیرنظامی ایران به ایجاد وضعیتی منجر شد که طی آن خطرهای پیشتر مشخص شده، جدی گرفته نشد.» گفته شده که دولت اتاوا بر مبنای این گزارش می‌تواند درباره اقدامات آتی از جمله تحریم‌های احتمالی تصمیم‌گیری کند. محسن بهاروند، معاون حقوقی وزارت امور خارجه ایران در واکنش به این گزارش و اظهارات ترودو، تأکید کرده که کانادا فاقد هرگونه صلاحیت برای ارائه گزارش و یا نظرات خودسرا نه درباره سانحه هوایی در خارج از حوزه صلاحیت دیگر کشورهاست و اگر این رفتار شدیدا سیاست‌زده و غیرحقوقی کانادا باب شود همه کشورها و حتی صنعت

احمد توکلی:

کسی که رأی نداده با آقای جنتی قهر کرده است

مقدمت را کنار هم می‌چینم و نتیجه می‌گیرم. لذا شرکت نکردن مردم در انتخابات نمی‌توانیم نتیجه قطعی بگیریم. می‌دانیم که عواملی در رأی ندادن مردم تأثیر داشته است.

و گردن گرفتن مشکلات بعدی را افزایش می‌دهد. ولی وقتی حزب قوی نداریم تمایلی برای هیچ کدام از جناح‌ها باقی نمانده است. وی افزود: عمده حرف مردم این است که ما را به حساب نیاوردید و من می‌گویم تا اندازهای حق دارند؛ برای اینکه شورای نگهبان توضیح نمی‌دهد. این عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام درباره درس‌های انتخابات ۲۸ خرداد و میزان مشارکت مردم در آن، توضیح داد: از حوادث اجتماعی هیچ‌وقت نمی‌شود نتیجه‌یقینی گرفت و صرفاً اساس ظنیات،

عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام گفت: کسی که رأی نداده و کراسی و جمهوری اسلامی قهر نکرده، بلکه با ما، آقای روحانی و آقای جنتی قهر است.

به گزارش جماران، احمد توکلی در پاسخ به اینکه اگر این انتخابات رقابتی تر می‌شد، به نظر شما چه تأثیری روی میزان مشارکت در انتخابات داشت، اظهار کرد: هر جا قدرت انتخاب مردم را زیاد کنیم احساس دموکراسی بالا می‌رود. احساس دموکراسی برای کشور قیمت دارد و میل به مشارکت